

NYÍREGYHÁZA
MEGYEI JOGÚ VÁROS
POLGÁRMESTERI HIVATALA

HATÓSÁGI FŐOSZTÁLY

IGAZGATÁSI OSZTÁLY

4401 NYÍREGYHÁZA, KOSSUTH TÉR 1. PF.: 83.

TELEFON: +36 42 524-524/171; FAX: +36 42 524-561

E-MAIL: IGAZGATAS@NYIREGYHAZA.HU

HIVATALI KAPU: NYIRHAZAIG

Ügyiratszám: IG/1000-38/2024.

Ügyintéző: Dr. Zentai József

ELŐTERJESZTÉS

- a Közgyűléshez -

közterületek elnevezéséről és elnevezés megerősítéséről

Dr. Kása Brigitta
aljegyző-főosztályvezető

Dr. Grósz Péter
osztályvezető

Az előterjesztés
törvényességi ellenőrzését
végző személy aláírása

Dr. Szemán Sándor
címzetes főjegyző

Faragóné Széles Andrea
jegyzői kabinet vezetője

Véleményező bizottságok:

- Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság
- Városstratégiai és Környezetvédelmi Bizottság

NYÍREGYHÁZA

WWW.NYIREGYHAZA.HU

Tisztelt Közgyűlés!

Az Igazgatási Osztály ügyintézése során felmerült igények alapján az alábbi helyrajzi számú közterületek elnevezésére, illetve meglévő elnevezés megerősítésére teszünk javaslatot. Utóbbi esetben nem történik új közterület-elnevezés, csak a már meglévő utcához tartozó helyrajzi számok pontosítása, illetve kiegészítése történik meg.

Az új utcanevek vonatkozásában egyeztettünk *Urbán Terézzel*, a Nyíregyházi Városvédő Egyesület alelnökével és figyelembe vettük, illetve felhasználtuk javaslatait az előterjesztés elkészítése során. Az előterjesztésben javasolt utcaneveket *Dr. Minya Károllyal*, a Nyíregyházi Egyetem Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet, Magyar Nyelvészeti Intézeti Tanszékének tanárával előzetesen szintén egyeztettük.

Új közterület-elnevezések:

- **01491/34 hrsz.-ú közterület:** a Déli Ipari Park területén elhelyezkedő, a Jedlik Ányos utcából D-i irányba nyíló, elnevezéssel még nem rendelkező utcából K-i irányba nyíló, majd D-i irányba forduló és a Szesztay László utcába torkolló utca. Elnevezésére javaslatunk: **Kölber Fülöp utca** (2. sz. melléklet)

Kölber Fülöp (Pest, 1816. október 2. – Budapest, 1902. május 25.) hintó- és kocsigyáros, Ferenc József-rend lovagja, a „Kölber Testvérek” cég tulajdonosa, vezérigazgatója. 1843-ban átvette apja virágzó üzemét, és hamarosan a kocsigyártáshoz szükséges szakmákat egyesítő, valamint korszerű gyártelepet létesített. A szabadságharc idején, Kölber Károly fivérével a nemzeti lovasgárdánál szolgálatot tett, és felfegyverezték a gyár munkásait is. A kocsit, amelyen Kossuth Lajos bevonult a fővárosba, a Kölber-gyár adta ez alkalomra. Az 1860-as évek elejére gyártmányait annyira fejlesztette, hogy Magyarországon a külföldi behozatalt erősen le tudta szorítani, és itthon nagy presztízszt jelentett a Kölber -féle kocsi birtoklása. Az 1878-i párizsi világkiállításon egyedül képviselte a magyar kocsi gyártóipart.¹

Kölber Fülöp személye illeszkedik a Déli Ipari Park területén kialakult, a magyar ipari forradalomhoz, iparosodáshoz kötődő kiemelkedő személyek neveiből álló névbokorba.

- **13762/35; 13762/39 hrsz.-ú közterület:** Mandabokor városrészben a Jegénye utcából D-i irányba nyíló, a Kalászos utcával párhuzamos utca. Elnevezésére javaslatunk: **Alakor utca** (3. sz. melléklet)

Az alakor az egyik legrégebben hasznosított gabonafélének. Valószínűleg az európai földművelés kialakulásával egyidős ősi búzafaj. Jelentősége hajdan nagy volt, ami a termelékenyebb gabonafajok és fajták elterjedésével erősen csökkent. Erdélyben hagyományos lepényféléket, pogácsát és kenyeret sütnek belőle, szárából pedig szalmakalapot készítenek. Az alakor termesztése iránti érdeklődés igen értékes beltartalma miatt ismét fellendült. Mostoha körülmények között, hegyvidékeken is termesztethető.²

Az elnevezés a Kalászos utca elnevezésével alkot névbokrot.

¹ https://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%B6lber_F%C3%BCl%C3%B6p Letöltés ideje: 2024. november 12.

² <http://www.elmenygazdasag.hu/hu/elmenygazdasag/elmenygazdasag-novenyei/szantofoldi-novenyek> Letöltés ideje: 2024. november 12.

- **02108/57; 02108/67; 02108/75; 02108/85; 02108/95; 02108/92; 02108/96 hrsz.-ú közterület:** Oros városrészben a Mezsgye utca és a Nyíregyházi út között, azokkal párhuzamosan futó utca. Elnevezésére javaslatunk: **Pitymallat utca** (4. sz. melléklet)

A Mezsgye utca környezetében lévő három utca is a hajnal, ill. a Nap, mint égitest jelentésköréből vett neveket visel (Pirkadat utca, Napkelte utca; Napkorong utca). Az elnevezendő közterület közelében volt a Világostanya, illetve nem messze vezet a Világos utca is, mely név asszociatív kapcsolatban áll a javasolt elnevezés jelentésével. A pitymallat a kora hajnal népi megnevezése. Kellemes hangzású, régies hangulatú szó. Lassan már feledésbe merül, ezért is javasoljuk ilyen formában megőrizni a későbbi generációk számára.

- **0451/230 hrsz.-ú közterület:** Felsőpázsit városrészben a Levendula utcából NY-i irányba nyíló utca. Elnevezésére javaslatunk: **Bittera Gyula utca** (5. sz. melléklet)

Bittera Gyula 1893. február 9-én született Nagyszalatnán, Zólyom megyében. 1912-ben a pozsonyi főreáliskolában érettségizett. Tanulmányait a budapesti Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán folytatta. 1918-19-ben bölcsészdoktori oklevelet és középiskolai tanári oklevelet szerzett, majd autodidakta módon továbbfejlesztette kémiai, növényteni és illóolajtudományi ismereteit.

Bittera már az 1920-as évek elején felismerte az illóolaj-tartalmú növények hazai termesztésének és feldolgozásának jelentőségét, a magyar klíma-, és talajviszonyok alkalmasságát e fontos ipari növény termesztésére. Bittera, mint az első magyar illóolajgyár, a Magyar Általános Hitelbank Kaposvári Illóolajgyára igazgatója, 1936-tól budapesti gyárának és számos mezőgazdasági termőtelep és feldolgozóüzem irányítója, szervező szakembere, világhírű szaktekintéllyé vált.

Nagy érdeme, hogy már a harmincas évek elején felismerte a paprikamalmokban keletkező, addig értéktelennek tartott őrlési hulladékok gyógyszerészeti jelentőségét. Paprikakivonata magas kapszaicintartalmánál fogva keresett cikk volt, és még napjainkban is eredményesen használják reumás bántalmak ellen.

A francia levendula meghonosításával világviszonylatban is elismert, kiváló minőségű terméket sikerült előállítania; a tihanyi levendula világhírűvé lett. A korabeli amerikai Guenther-féle könyvsorozat több oldalán át ismerteti a magyar levendula kiválóságát. Illóolajok előállítása mellett foglalkozott illatos és gyógyászati célokat szolgáló növényi kivonatok készítésével. Gyárában állították elő a CARDIAZOL szívgyógyszer-specialitást és annak különböző formáit 1937-től 1945-ig.

1949-ben Bittera budapesti gyárát államosították. Ezután a Növényolajipari Kutató Intézet, a hazai Illatszert és Kozmetikai Ipar és végül a Gyógynövénykutató Intézet munkatársaként főképpen borsosmenta, francia levendula, muskotályszálya, angelika és lestyán nemesítésével és agrotechnikai kérdéseivel foglalkozott. Vizsgálta a nyomelemek és a műtrágyák hatásait a terméshozamra és a minőségre. Több mint félévszázados munkássága alatt sok egyéni, intézeti és vállalati próbálkozás, számos tanulmány és kísérleti eredmény fűződik nevéhez. Neve külföldön, szakmai körökben még napjainkban is ismert. A minden idejét a termelő- és kutatómunkának szentelő, kiváló szakember 1970. október 21-én hunyt el Budapesten.³

³ <https://mek.oszk.hu/02000/02060/html/bittera.htm>

- **30397/3 hrsz.-ú közterület:** Korányi Kertváros városrészben a Korányi Frigyes utcából K-i irányba nyíló utca. Elnevezésére javaslatunk: **Esővirág utca** (6. sz. melléklet)

Az esővirág a napvirág és a záporvirág szinonimája, mindhárom elnevezés a „Gazania” latin nevű növény magyar megfelelője. Az elnevezendő közterülethez északi irányból közeli Barka és Vadvirág utcák, valamint a déli irányból közeli Csillagvirág, Záporvirág és Napvirág utcák neveinek jelentésköréhez kapcsolódó, kellemes hangzású kifejezéssel a már meglévő névbokor gyarapítható.

Közterület-elnevezés megerősítése:

1.) 01719/1; 01720/54 hrsz.-ú közterület K-NY-i irányú szakasza; 3682/8 hrsz.: **Gyimes utca**

Kérjük a Tisztelt Közgyűlést az előterjesztés megvitatására és az új utcaneveket és utcanév megerősítést tartalmazó határozat-tervezet jóváhagyására.

Nyíregyháza, 2024. november 14.

Tisztelettel:

Dr. Kása Brigitta
aljegyző - főosztályvezető

Dr. Grósz Péter
osztályvezető

1. sz. melléklet az IG/1000-38/2024. számú előterjesztéshez:

Határozat-tervezet

**NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS
KÖZGYŰLÉSÉNEK**

.../2024. (XII.12.) számú

h a t á r o z a t a

közterületek elnevezéséről és elnevezés megerősítéséről

A Közgyűlés

1./ az alábbi közterületek elnevezését **jóváhagyja**:

Helyrajzi szám	Közterület neve
01491/34	Kölber Fülöp utca
13762/35; 13762/39	Alakor utca
02108/57; 02108/67; 02108/75; 02108/85; 02108/95; 02108/92; 02108/96	Pitymallat utca
0451/230	Bittera Gyula utca
30397/3	Esővirág utca

2./ az alábbi közterület-elnevezést **megerősíti**:

Helyrajzi szám	Közterület neve
01719/1; 01720/54 hrsz.-ú közterület K- NY-i irányú szakasza; 3682/8	Gyimes utca

3./ utasítja az Igazgatási Osztály vezetőjét, hogy gondoskodjon az 1./ pontban felsorolt elnevezéseknek és a 2./ pontban megjelölt megerősítésnek a közterület-jegyzékben és a földhivatali ingatlan-nyilvántartásban történő átvezetéséről.

Felelős: Dr. Grósz Péter igazgatási osztályvezető

Határidő: 2025. február 28.

Nyíregyháza, 2024. december 12.

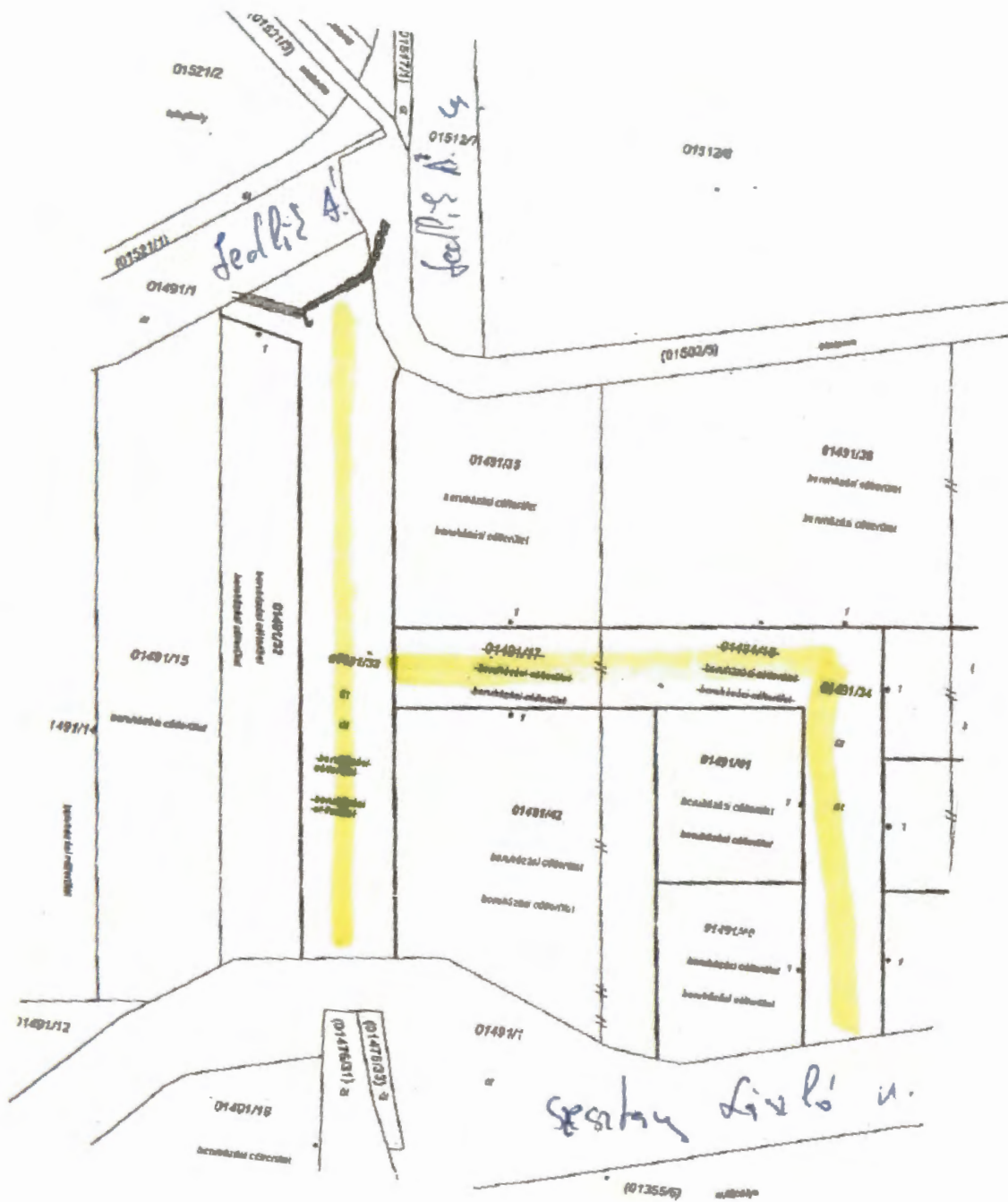

Erről értesülnek:

- 1) Közgyűlés tagjai
- 2) Címzetes Főjegyző és a Polgármesteri Hivatal belső szervezeti egységeinek vezetői
- 3) NYÍRVV Nyíregyházi Városüzemeltető és Vagyonkezelő Nonprofit Kft. elektronikus úton
- 4) Magyar Posta Zrt. Hálózati és Logisztikai Ágazati Igazgatóság Feldolgozási Igazgatósága elektronikus úton (POSTAEUGY)
- 5) Magyar Posta Zrt. Nyíregyházi 1. sz. Postahivatal elektronikus úton (POSTAEUGY)
- 6) Nyíregyházi Szociális Gondozási és Egészségügyi Alapellátási Központ elektronikus úton (e-mailben: alapellatas@eualapellatas.hu)

2. sz. melléklet az IG/1000-38/2024. számú előterjesztéshez:

3. sz. melléklet az IG/1000-38/2024. számú előterjesztéshez:

4. sz. melléklet az IG/1000-38/2024. számú előterjesztéshez:

5. sz. melléklet az IG/1000-38/2024. számú előterjesztéshez:

6. sz. melléklet az IG/1000-38/2024. számú előterjesztéshez:

